

**НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ**

ЗВІТ 2019

1. Методичне забезпечення та інформаційно-аналітична робота
2. Інформаційне забезпечення діяльності НПУ
3. Фінансова діяльність

Нотаріальна палата України є недержавною неприбутковою професійною організацією, яка об'єднує всіх нотаріусів України на засадах обов'язкового членства відповідно до статті 16 Закону України «Про нотаріат».

Свою діяльність НПУ здійснює у межах повноважень, визначених Статутом НПУ, Законом України «Про нотаріат» та відповідно до Плану основних заходів, визначених на поточний рік.

Організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне, фінансове забезпечення діяльності НПУ, її органів та відділень НПУ покладається на Апарат НПУ.

З метою забезпечення принципів прозорості та відкритості діяльності Нотаріальної палати України, згідно підпункту 11 пункту 5.12 Статуту НПУ Рада НПУ звітує перед членами НПУ шляхом оприлюднення щорічних звітів про виконання програми діяльності та кошторису НПУ.

1. Методичне забезпечення та інформаційно-аналітична робота

В процесі вирішення пріоритетності статутних завдань НПУ та на виконання заходів, передбачених Планом основних заходів НПУ на 2019 рік, робота Відділу методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи (далі – Відділ) протягом звітнього періоду була спрямована на оперативне та ефективне виконання конкретних завдань, покладених на відділ.

У процесі здійснення своїх функцій працівники Відділу за забезпечували розгляд звернень фізичних та юридичних осіб, надавали методичну, інформаційну та організаційну допомогу нотаріусам шляхом підготовки методичних рекомендацій, інформаційних листів, експрес-аналізів, «гарячої лінії», брали участь у проведенні експертиз законопроектів, проводили аналіз проблемних питань у сфері нотаріату та державної реєстрації, готували відповідні висновки, надавали консультативно-методичну допомогу комісіям НПУ, а також забезпечували взаємодію комісій НПУ в процесі опрацювання законопроектів, звернень, пропозицій тощо; вивчали міжнародний досвід нотаріату тощо.

1.1. Звернення фізичних та юридичних осіб

За звітний період Відділом опрацьовано **169** звернень, з них **126** звернень від фізичних осіб та **43** звернення від юридичних осіб.

У зверненнях, надісланих до НПУ, основними були питання щодо порушення нотаріусами правил професійної етики, перевірки організації нотаріальної діяльності, оформлення спадщини, посвідчення договорів відчуження, питання земельних відносин, питання у сфері державної реєстрації тощо.

Слід зазначити, що кількість звернень, які надійшли у 2019 році (**169**) знаходиться майже на рівні 2018 року (**174**).

Із загальної кількості звернення за змістом розподіляються таким чином:

- **57** скарг на дії нотаріусів щодо можливого порушення ними порядку вчинення нотаріальних дій та порядку здійснення державної реєстрації;

- **27** скарг щодо можливих фактів порушення нотаріусами правил професійної етики (розглянуті спільно з Комісією НПУ з питань професійної етики);

- **43** звернень від фізичних та юридичних осіб щодо надання роз'яснень;

- **3** звернення з питань порядку зносин у рамках Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22 січня 1993 року;

- **16** адвокатських запитів;

- **23** запити від правоохоронних та судових органів щодо надання інформації.

Крім того, було розглянуто **22** депутатські звернення.

Усі звернення, що надійшли до НПУ, були розглянуті у встановлені законодавством строки.

Упродовж 2019 року, з метою надання методичної допомоги нотаріусам в режимі онлайн, працівниками Відділу забезпечувалося функціонування постійної рубрики «**Гаряча лінія**».

Було опрацьовано та надано письмові відповіді на **26** запитів від нотаріусів, з яких: **12** запитів стосувалися питань оформлення спадщини та посвідчення правочинів; **3** запити – питань державної реєстрації; **11** – питань щодо земельних правовідносин, оподаткування операцій відчуження нерухомого майна, витребування документів у нотаріуса, дотримання нотаріальної таємниці, перевірки нотаріальної діяльності тощо.

1.2. Інформаційно-аналітична та методична робота

У 2019 році Відділом було підготовлено низку інформаційних листів, рекомендацій та експрес-аналізів, напрацьовано алгоритми дій нотаріусів щодо проблемних питань у нотаріальній діяльності. Метою такої роботи було, насамперед, надання оперативної та практичної допомоги нотаріусам у роботі, з огляду на актуальні зміни, які відбулися у чинному законодавстві. Підготовлені матеріали було розміщено на веб-сайті НПУ (зокрема, «Нотаріальна платформа») для врахування нотаріусами у вигляді:

1) таблиць:

- розміри адміністративного збору за державну реєстрацію прав, внесення змін до записів ДРРП, державну реєстрацію змін про ЮО та ФОП, надання інформації/відомостей на 2019 рік (*комісія НПУ з питань співробітництва з органами державної влади та місцевого самоврядування*);

2) експрес-аналізів:

- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» від 03.07.2018 р. № 2478-VIII (цим законом були внесені зміни до Цивільного Кодексу України, Закону України «Про іпотеку», Закону України «Про нотаріат», Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та інших) (*спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності*);

- змін до Правил ведення нотаріального діловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Змін до Правил ведення нотаріального діловодства» від 15.08.2019 N 2567/5 (*спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності*);

- Порівняльна таблиця змін до Правил ведення нотаріального діловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Змін до Правил ведення нотаріального діловодства» від 15.08.2019 № 2567/5 (*спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності*);

- Аналіз роботи Експертно-правової комісії при Нотаріальній палаті України щодо підготовки висновків за матеріалами нотаріусів (з червня 2017 по грудень 2018 року) (*Експертно-правова комісія при НПУ*);

- окремих положень Кодексу України з процедур банкрутства (*спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності*);

- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності № 159-IX від 3 жовтня 2019 року» *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

3) інформаційних листів, що стосуються:

- розмірів плати за дії у Спадковому реєстрі, Єдиному реєстрі довіреностей, Державному реєстрі обтяжень рухомого майна, окремі питання справляння адміністративного збору за отримання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- окремих питань сплати приватними нотаріусами як самозайнятими особами єдиного соціального внеску *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- деяких питань перевірки податкової застави при нотаріальному посвідченні правочинів щодо відчуження та застави (іпотеки) нерухомого та рухомого майна *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- надання нотаріусами інформації на запити управлінь Пенсійного фонду України *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- деяких питань, пов'язаних з перевіркою нотаріусами податкової застави при вчиненні нотаріальних дій *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- стягнення плати за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами (у зв'язку зі скасуванням Указу Президента України від 10.07.1998 № 762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій») *(відділ методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ)*;

- внесення змін до Правил ведення нотаріального діловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Змін до Правил ведення нотаріального діловодства» від 15.08.2019 № 2567/5 *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- виправлення технічних помилок в текстах нотаріальних документів *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- окремих питань правовідносин приватних нотаріусів з фізичними (юридичними особами), які звертаються за вчиненням нотаріальних дій, дотримання таємниці вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- застосування деяких положень наказу Міністерства юстиції України від 15.08.2019 № 2567/5 (лист стосується змін, які були внесені до Правил ведення нотаріального діловодства, зокрема щодо упорядкування архіву, введення номенклатури, а також форм книг та реєстру для реєстрації нотаріальних дій) *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*;

- правових підстав видачі дублікату іпотечного договору особі, яка набула права вимоги за договором іпотеки *(спільно з комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності)*.

1.3. Робота Експертно-правової комісії при НПУ

З метою реалізації повноважень щодо забезпечення законних прав та професійних інтересів нотаріусів при НПУ створено Експертно-правову комісію (ЕПК), Положення про яку затверджено наказом від 01.06.2017 № 15-17.

Основними завданнями ЕПК є підготовка та складання експертних висновків про наявність та/або відсутність правових підстав для вжиття до

нотаріуса контролюючими органами заходів реагування в порядку і обсягах, встановлених законодавством.

Протягом 2019 року ЕПК було підготовлено **18 експертних висновків** за зверненнями нотаріусів України.

Із загальної їх кількості **14** висновків підготовлено за зверненнями нотаріусів щодо наявності підстав для тимчасового блокування/анулювання доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, а також відповідності виявлених порушень та застосованого заходу реагування, у зв'язку з проведеною камеральною перевіркою.

Інші висновки були підготовлені за наслідками розгляду таких питань:

- обґрунтованість застосування до приватних нотаріусів заходів реагування з боку головного територіального управління юстиції у вигляді тимчасового зупинення приватної нотаріальної діяльності за наслідками планових комплексних перевірок (**2 висновки**);

- обґрунтованість відмови у відновленні приватним нотаріусам доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно після закінчення строку тимчасового блокування (**2 висновки**).

Більшість із вказаних експертних висновків була **використана нотаріусами у судовому порядку** як додатковий засіб захисту своїх професійних прав та законних інтересів.

Крім того, ЕПК було проведено **аналіз** питань, які надійшли з червня 2017 по грудень 2018 року. Така інформація була доведена до відома нотаріусів в якості додаткового інструменту захисту їх професійних прав та законних інтересів.

1.4. Правова робота

За звітній період було забезпечено участь представників НПУ у судах, в першу чергу у якості третіх осіб, зокрема у апеляційній інстанції (підготовка необхідних процесуальних документів, загалом по **23 справах**).

За результатом судового розгляду за позовами щодо визнання протиправними наказів Міністерства юстиції України на користь нотаріусів було винесено рішень:

в судах першої інстанції – **2** справи;

в апеляційних судах – **13** справ;

в касаційному суді – **4** справи

Було опрацьовано **30 справ** за зверненнями, які надійшли від фізичних та юридичних осіб та підготовлено відповіді, спрямовані на захист професійних прав нотаріусів.

Упродовж 2019 року надано індивідуальних консультацій з питань захисту прав нотаріусів (більше **50 звернень**).

Окремі актуальні правові питання щодо нотаріальної діяльності висвітлювались у публікаціях в журналах «Нотаріат України», «МЕН», а також під час науково-практичних заходів, зокрема на Першій всеукраїнській науково-практичній конференції «Нові напрями охорони та захисту прав нотаріусами».

1.5. Нормотворча діяльність

Протягом 2019 року НПУ приймала активну участь у законотворчому процесі, тісно співпрацювала з комітетами Верховної Ради України в опрацюванні законопроектів, надавала свої зауваження та пропозиції до них.

Спільно з комісіями НПУ було опрацьовано та надано **зауваження, пропозиції та заперечення щодо наступних зареєстрованих у Верховній Раді України законопроектів:**

- *проект Закону «Про внесення змін до Земельного кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо протидії рейдерству» (№ 8121 від 14.03.2018)*, який при розгляді у другому читанні був переданий на повторне друге читання.

З метою доопрацювання законопроекту № 8121 представники НПУ (перший віце-президент НПУ Ольга Оніщук та віце-президент НПУ Олена Кирилук) взяли участь у засіданні 05 лютого 2019 року Комітету ВРУ з питань аграрної політики та земельних відносин, а 06 лютого відбулась прес-конференція на тему «Законопроект № 8121 – захист від аграрного рейдерства». Під час цієї конференції першим віце-президентом НПУ Ольгою Оніщук в черговий раз було наголошено на важливості прийняття саме вказаного законопроекту, оскільки він спрямований на законодавче

врегулювання питань захисту майнових прав власників та користувачів земельних ділянок, запобігання протиправному поглинанню і захопленню аграрних підприємств;

- проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» (№ 1056), а також поданий до нього альтернативний законопроект № 1056-1.

Мета вказаних законопроектів: врегулювання у сферах державної реєстрації прав на нерухоме майно та корпоративних прав законодавчих прогалин, недоліків та колізій, а також створення державою дієвих механізмів для захисту права власності в Україні шляхом: припинення діяльності акредитованих суб'єктів державної реєстрації; запровадження обов'язковості нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав; впровадження принципу одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав; підвищення відповідальності за порушення відповідних реєстраційних процедур тощо.

НПУ направила свої зауваження та пропозиції щодо законопроекту № 1056 Комітету ВРУ з питань правової політики (лист від 09.09.2019 за вих. № 47/4). Крім того, листами НПУ від 16.09.2019(вих.№ № 48/7) та від 17.09.2019 (вих.№ 48/9) до Комітету були направлені зауваження та пропозиції щодо законопроекту № 1056-1.

В результаті, у першому читанні за основу зі скороченням строку підготовки до другого читання було прийнято законопроект № 1056-1.

30 вересня 2019 року відбулося засідання Комітету ВРУ з питань правової політики, де законопроект № 1056-1 з відповідними правками готувався до другого читання. Участь у засіданні взяла віце-президент НПУ Олена Кирилюк, яка відстоювала правову позицію НПУ, направлену на Комітет листом від 30.09.2019 (вих. № 49/7) щодо необхідності збереження прийнятих у першому читанні окремих положень законопроекту, а саме:

- обов'язковість нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав;
- єдиний цикл вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації змін про юридичну особу.

03 жовтня 2019 року законопроект за № 1056-1 був прийнятий Верховною Радою України в другому читанні та в цілому.

- проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» (щодо усунення законодавчих колізій та прогалін)» (№ 1220 від 02.09.2019), поданий народним депутатом Фрісом І.П.

НПУ підтримала необхідність приведення положень чинного Закону України «Про нотаріат» у відповідність із Цивільним кодексом України та іншими нормативно-правовими актами (лист від 04.10.2019 за вих. № 50/6).

Одночасно НПУ надала свої пропозиції до деяких норм Закону, які не були враховані у вказаному законопроекті, проте які також потребують приведення у відповідність до Цивільного кодексу України та усунення законодавчих колізій;

- проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ліквідації корупційної схеми у сфері реєстрації інформації зі звітів про оцінку об'єктів нерухомості (№ 2047 від 04.09.2019) та поданий до нього альтернативний проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ліквідації корупційних схем у сфері оцінки об'єктів нерухомості шляхом діджиталізації розрахунку податкової вартості нерухомості (№ 2047-1 від 13.09.2019).

07 жовтня 2019 року у засіданні робочої групи з питань розгляду даних законопроектів взяли участь віце-президент НПУ Олена Кирилюк та голова Комісії НПУ з питань зовнішнього представництва Дмитро Кирилюк.

Під час засідання була висловлена позиція НПУ, яка полягала у наступному:

– доступ до звітів про оцінку нерухомого майна та перевірка мають бути безкоштовними;

– недопущення заниження вартості в ході створення оцінок оцінювачами;

– врегулювання процедури оцінки об'єктів нерухомого майна при оформленні спадщини та дарування у разі виникнення податку.

- проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування самозайнятих осіб, які провадять незалежну професійну діяльність (№ 2200 від 02.10.2019) та поданий до нього альтернативний проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо усунення порушення прав самозайнятих осіб) (№ 2200-1 від 16.10.2019).

НПУ підтримала альтернативний законопроект № 2200-1, який спрямований на усунення порушення прав самозайнятих осіб, зокрема приватних нотаріусів, в частині оподаткування їх незалежної професійної діяльності, а також на запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності для осіб, що провадять незалежну професійну діяльність.

Також НПУ надала свої пропозиції з приводу необхідності врегулювання на законодавчому рівні питання щодо соціального захисту приватних нотаріусів як самозайнятих осіб, в частині звільнення осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, від сплати за себе єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у зв'язку з тимчасовою втратою їх працездатності, виходом на пенсію або інвалідністю.

Крім того, у своїх пропозиціях НПУ наголошувала на необхідності вирішення питання щодо надання самозайнятим особам права на податкову знижку за наслідками звітного податкового року. Зокрема, це стосується витрат самозайнятих осіб на навчання та лікування, сплачених на користь навчальних та лікувальних закладів, як платником податків.

З цього приводу Комітету ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики були направлені відповідні напрацювання;

- проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо протидії рейдерству (реєстр. № 0858 від 29.08.2019).

НПУ ґрунтовно опрацювала вказаний законопроект та надала Комітету ВРУ з питань аграрної та земельної політики свої зауваження та пропозиції щодо окремих його положень.

Слід зазначити, що вказаний законопроект по змісту аналогічний законопроекту № 8121, над яким НПУ протягом 2018 та на початку 2019 року проводила активну роботу та постійно співпрацювала з Комітетом;

- проект Закону про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (№ 2179 від 25.09.2019).

Вказаним законопроектом пропонується комплексно удосконалити національне законодавство у сфері фінансового моніторингу з метою забезпечення реалізації положень нових міжнародних стандартів у цій сфері. У новій редакції викладається Закон про запобігання та протидію легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

При підготовці проекту до другого читання НПУ надала свої пропозиції щодо відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, зокрема щодо розміру штрафів для спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які були враховані Комітетом та ухвалені ВРУ у другому читанні.

Упродовж 2019 року проводилась активна робота щодо аналізу норм діючого законодавства на предмет усунення існуючих колізій, за результатом чого підготовлено низку законодавчих ініціатив, спрямованих на удосконалення чинного законодавства з метою захисту професійних прав та інтересів нотаріусів:

- проект змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21.12.2016 № 990 «Про затвердження Порядку здійснення контролю у сфері державної реєстрації» (затверджений Радою НПУ 28.03.2019), який було направлено до Міністерства юстиції України.

Вказаним проектом передбачено **запровадження конкретних критеріїв (їх диференціація) для застосування відповідальності (санкції)** за порушення в сферах державної реєстрації та розмежування виду відповідальності, в залежності від відповідного виду порушення, допущеного державним реєстратором;

- пропозиції щодо внесення змін до постанови КМУ від 11.09.2007 № 1123 «Про умови оплати праці працівників державних нотаріальних контор та державних нотаріальних архівів».

НПУ звернулася до Міністерства юстиції України з пропозицією ініціювати перед Кабінетом Міністрів України питання про **підвищення посадових окладів державним нотаріусам** (лист від 01.04.2019 № 19/1);

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи контролю і вирішення спорів у сфері державної реєстрації та щодо подолання рейдерства».

НПУ також звернулася до Президента України Зеленського В.О. та надала уже напрацьовані механізми щодо захисту права власності та подолання рейдерства в Україні, викладені у **«Стратегічному плані**

зупинення рейдерства у сфері державної реєстрації нерухомості та бізнесу» (затверджений Радою НПУ 02.07.2019), а також вищевказаний законопроект про внесення змін до діючого законодавства у сфері державної реєстрації (лист від 08.07.2019 вих. № 38/4).

Слід звернути увагу, що більшість механізмів, викладених НПУ у «Стратегічному плані зупинення рейдерства у сфері державної реєстрації нерухомості та бізнесу» знайшли в подальшому своє відображення в Указі Президента України від 22.07.2019 № 542/2019 «Про заходи щодо протидії рейдерству», і відповідно – у Плані КМУ щодо організації виконання вказаного Указу Президента;

*- проект **Порядку проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів**, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил ведення нотаріального діловодства (напрацьовано за участю відділень НПУ та схвалено на засіданні Ради НПУ 16.05.2019), який було направлено на розгляд Департаменту державної реєстрації та нотаріату Міністерства юстиції України (лист від 09.07.2019 за вих. № 38/7).*

*- проект змін до законодавства щодо вдосконалення процедури надання послуги з проставлення **апостиля** на нотаріально оформлюваних документах, які НПУ направила до Міністерства юстиції України (лист НПУ від 18.10.2019 № 52/3).*

Протягом 2019 року НПУ активно працювала над розробкою **проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав фізичних та юридичних осіб та удосконалення регулювання нотаріальної діяльності**, яким пропонується реформувати нотаріат, децентралізувати повноваження у сфері контролю за нотаріальною діяльністю та запровадити електронну систему нотаріату на базі НПУ.

Слід зазначити, що більшість ініціатив НПУ були схвалені як Кабінетом Міністрів України, так і Міністерством юстиції України, та знайшли своє відображення у прийнятих в 2019 році нормативно-правових актах.

Всього протягом 2019 року НПУ було опрацьовано **10 законопроектів**, направлено **38 звернень** до Верховної Ради України та народних депутатів, а також підготовлено **6 законодавчих ініціатив**.

1.6. Взаємодія з Міністерством юстиції України та іншими органами державної влади (щодо практичного застосування положень чинного законодавства у сферах нотаріальної та реєстраційної діяльності, врегулювання проблемних питань).

Протягом звітного періоду значна увага приділялася питанням, які є спірними, потребують врегулювання, а отже вимагають дій, спрямованих на пошук можливих шляхів для їх вирішення.

Так, до **Міністерства юстиції України**, як до органу, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері нотаріату, НПУ було направлено **32 запити** щодо надання роз'яснень з питань практичного застосування діючого законодавства або рекомендацій щодо вирішення неврегульованих чинним законодавством питань.

У цих запитах, серед іншого, порушувалися такі питання:

- застосування нотаріусами на практиці пункту 8¹ частини першої статті 49 Закону України «Про нотаріат» (щодо відмови у вчиненні нотаріальної дії за наявності інформації про відчужувача у Єдиному реєстрі боржників);

- надання статистичної звітності «форма № 1 – нотаріат (річна)» за 2018 рік та статистичної інформації вчинених нотаріальних дій у розрізі кожної області;

- зазначення кадастрового номера земельної ділянки та її розміру, як істотних умов договору, який передбачає набуття права власності на жилий будинок, будівлю або споруду;

- практичне застосування положень підпункту 7.4.1 пункту 7.4 Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за організацією нотаріальної діяльності (місце зберігання архіву приватного нотаріуса);

- надання роз'яснення щодо застосування на практиці положень частини 8 статті 10 Закону України «Про нотаріат» (чи існує необхідність складання кваліфікаційного іспиту для підтвердження своєї кваліфікації особою, приватна нотаріальна діяльність якої не здійснювалася протягом трьох років після отримання свідоцтва);

- застосування кваліфікованого електронного підпису тощо.

НПУ подавалась низка **звернень до органів державної влади**, зокрема Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Міністерства юстиції України НПУ скерувала з приводу прийняття 24.10.2018 КМУ постанови № 860 «Про реалізацію експериментального проекту у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», а також наказу МЮУ від 29.12.2018 № 4146/5 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства юстиції України».

Вказаними нормативно-правовими актами на підзаконному рівні були введені необґрунтовані вимоги щодо проходження нотаріусами анонімного **тестування (підтвердження професійної компетенції) для відновлення їх доступу** до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, що суперечить статті 92 Конституції України, Закону України «Про нотаріат» та законам, що регулюють сфери державної реєстрації, а також порушує права нотаріусів.

У зв'язку з цим **Нотаріальна палата України звернулася до суду з позовом щодо визнання протиправною та нечинною постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 № 860** «Про реалізацію експериментального проекту у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», якою затверджений Порядок реалізації експериментального проекту з організації визначення професійної компетентності осіб, які мають намір здійснювати функції державного реєстратора прав на нерухоме майно та/або державного реєстратора юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також визнання протиправним та нечинним абзацу 6 пункту 2 наказу Міністерства юстиції України від 29.12.2018 № 4146/5 «Про

затвердження Змін до деяких наказів Міністерства юстиції України» в частині слів «в тому числі нотаріусу».

18 вересня 2019 року колегія суддів Шостого апеляційного адміністративного суду **винесла постанову, якою задовольнила позовні вимоги нотаріальної спільноти та скасувала абзац 6 пункт 2 наказу Мін'юсту № 4146/5 від 29.12.2018** (у якому йшлося про включення нотаріусів до суб'єктів, що мають проходити тестування для відновлення доступу до реєстрів).

НПУ було підготовлено та скеровано до Міністерства юстиції України значну кількість **звернень щодо необхідності перегляду процедури контролю з боку Мін'юсту** в сферах державної реєстрації. Зокрема, щодо встановлення чітких критеріїв і порядку проведення моніторингу та камеральних перевірок; встановлення чіткої диференціації системи санкцій за порушення у сфері державної реєстрації.

Слід зазначити, що вказані **ініціативи НПУ були враховані** та до Порядку здійснення контролю у сфері державної реєстрації були внесені відповідні зміни.

НПУ неодноразово направлялися **листи до Міністерства юстиції України з приводу роботи реєстрів**, держателем яких є Міністерство юстиції, зокрема:

- щодо неприпустимості запровадження нового програмного забезпечення Єдиних та Державних реєстрів, його оновлення та доопрацювання без попереднього тестування та встановлення перехідного періоду для його адаптації серед користувачів (*у зв'язку з запровадженням ДП «НАІС» нового програмного забезпечення Державного реєстру обтяжень рухомого майна на платформі UnityBase*);

- щодо відновлення роботи АРМ «Державний реєстр речових прав: реєстрація» (Desktop).

У зв'язку з цим, Мін'юсту було запропоновано створити спільну робочу групу для врегулювання проблемних питань у сфері нотаріату та державної реєстрації.

На жаль, керівництво профільного міністерства не завжди реагувало на звернення професійного самоврядування та залишало поза увагою нагальні проблеми, які зачіпали інтереси професії нотаріуса.

З метою розвантаження нотаріату від надмірного адміністративного тиску з боку Міністерства юстиції України, спрощення паперового навантаження на нотаріусів, **НПУ ініціювала перед Міністерством юстиції України скасування ряду доручень щодо надання нотаріусами певної звітності:** щоквартальна звітність щодо кількості посвідчених правочинів (договорів) з нерухомістю; піврічна інформація щодо посвідчених договорів відчуження нерухомого майна (квартир, будинків) за участю осіб похилого віку; відомості щодо фактів звернення до нотаріусів за вчиненням нотаріальних дій фізичних та юридичних осіб, до яких прийнято рішення про застосування санкцій, передбачених статтею 4 Закону України «Про санкції».

Вказана ініціатива НПУ була сприйнята Мін'юстом, у зв'язку з чим окремі доручення були скасовані.

З метою врегулювання практичних питань, пов'язаних з професійною діяльністю нотаріусів, протягом 2019 року було підготовлено **214 запитів до інших органів державної влади, установ та організацій.**

1.7. Міжнародне співробітництво.

На виконання статутних завдань у сфері міжнародного співробітництва, передбачених Планом основних заходів НПУ на 2019 рік, діяльність у вказаний період здійснювалась за наступними основними напрямками.

На регулярній основі здійснювалась співпраця з Адміністративним Секретаріатом, головами Комісій та робочих груп **Міжнародного союзу нотаріату** (далі – МСЛН).

Отримана інформація щодо заходів, які плануються МСЛН, а також іншими зарубіжними організаціями та нотаріатами, забезпечено публікацію відповідних матеріалів на сайті НПУ з метою інформування нотаріусів України та їх участі у міжнародному співробітництві.

У взаємодії з Комісією з міжнародного співробітництва НПУ робочі органи МСЛН (Асамблея нотаріатів-членів, Комісія з європейських справ), а також безпосередньо керівництво МСЛН регулярно інформувались щодо законодавчих змін, стану українського нотаріату та актуальних проблем його діяльності, у тому числі у зв'язку з прийняттям окремих нормативних актів, що зачіпають інтереси нотаріусів (Постанови Кабінету міністрів України № 860 «Про реалізацію експериментального проекту у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських

формувань» та Наказу Міністерства юстиції України від 29.12.2018 № 4146/5 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства юстиції України», дія якого поширена на нотаріусів).

За результатами звернень НПУ та розгляду керівництвом Союзу вказаних законопроектів, президентом МСЛН від імені Союзу були надіслані відповідні листи на адресу перших осіб України, в яких висловлено **підтримку позиції НПУ** з цього питання.

Протягом звітного періоду здійснювалося **організаційне та інформаційне забезпечення участі представників НПУ у таких заходах МСЛН:**

- Всесвітньому конгресі юристів у Мадриді, Іспанія (лютий 2019 року);
- засіданні робочих органів МСЛН у Веракрусі, Мексика (травень 2019 року);
- Позачерговій Асамблеї нотаріатів-членів МСЛН (червень 2019 року, м. Мадрид, Іспанія);
- пленарній сесії Комісії з європейських справ МСЛН (листопад 2019 року, м. Барселона, Іспанія);
- засіданнях Генеральної ради, Комісії із соціального захисту нотаріусів, Комісії з нотаріальної деонтології та Асамблеї нотаріатів-членів МСЛН (листопад 2019 року, м. Джакарта, Індонезія);
- 29-му Міжнародному конгресі нотаріату (листопад 2019 року, м. Джакарта, Індонезія).

В рамках дослідницької діяльності Робочих груп МСЛН та Комісії з європейських справ МСЛН протягом звітного періоду завершено **підготовку матеріалів** (переклад додаткових питань та відповідей) для публікації у співпраці з IRENE видання *«Майнові режими подружніх пар та Зареєстровані партнерства»*.

Опрацьовано та у визначені терміни надіслано на адресу секретаріату МСЛН відповіді на *запитальники «Довіреності», «Речові права в країнах – членах КЄС МСЛН»*.

У взаємодії з Комісією з міжнародного співробітництва НПУ вжито заходів з **розвитку співробітництва з нотаріальними палатами** Австрії, Німеччини, Білорусі, Литви, Грузії, Казахстану та Узбекистану.

Здійснено **організаційно-інформаційне супроводження щодо забезпечення візитів представників та делегацій НПУ** з метою участі в:

- XXXI міжнародній конференції європейських нотаріусів у м. Зальцбург, Австрія (квітень 2019 року);

- міжнародній конференції «Нотаріат XXI століття: глобальні тенденції та національні рішення» у м. Мінськ, Білорусь (березень 2019 року);
- міжнародній конференції-семінарі «Роль нотаріату у боротьбі з відмиванням грошей» у м. Вільнюс, Литва (травень 2019 року);
- Першому міжнародному юридичному форумі «Ташкентська юридична весна» на тему «Закон в епоху швидкої модернізації», м. Ташкент, Узбекистан (квітень 2019 року);
- міжнародній конференції нотаріатів Центральної Азії у м. Нур-Султан, Казахстан (червень 2019 року).

На пропозицію Швейцарського Інституту вищих нотаріальних студій організовано підбір кандидатур для навчальної поїздки до Швейцарії (травень і жовтень 2019 року).

В рамках трьохсторонньої співпраці з Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва та Федеральною нотаріальною палатою Німеччини організовано конкурсний відбір кандидатів на стажування у Німеччині (лютий 2019 року).

Здійснено інформаційно-організаційне забезпечення участі представників Федеральної нотаріальної палати Німеччини у **міжнародній конференції на тему «Реформування нотаріату за стандартами ЄС: саморегулювання, Е-нотаріат»**, що відбулася 10 грудня 2019 року в м. Києві.

З метою сприяння роботі Комісії НПУ з питань співробітництва з органами державної влади відносно удосконалення законодавства з питань нотаріату, підготовлено відповідні **запити до іноземних нотаріатів** з питань організації нотаріальної діяльності у віддалених від центра районах та сільській місцевості, порядку територіального розміщення нотаріальних контор.

Спільно Комісією НПУ з розвитку фізичної культури, спорту, творчості та мистецтва здійснено низку інформаційно-організаційних заходів щодо супроводження участі іноземних команд у міжнародних спортивних змаганнях **«Ukrainian Notary Games – 2019»**.

Взято участь в організації виїздів української делегації на XVII Нотаріальну **олімпіаду** у м. Мшана Дольна, Польща (травень 2019 року) та Республіканську **спартакіаду** «Нотаріат Білорусі 2019» (травень 2019 року, Гродненська область, Білорусь).

2. Інформаційне забезпечення діяльності НПУ

З метою реалізації завдань, передбачених Статутом Нотаріальної палати України, та задля належного висвітлення інформації про діяльність НПУ у засобах масової інформації та серед громадськості, в структурі Апарату НПУ діє окремий підрозділ – Прес-служба.

2.1. Інформування про діяльність НПУ на офіційному веб-сайті

Новини нотаріату на НПУ, анонси заходів для нотаріусів, документи, корисна інформація тощо публікувалася протягом року на **веб-сайті НПУ** <http://npu.org.ua/>. Наповнення сайту НПУ здійснюється Прес-службою.

В період з 03.01.2019 по 27.12.2019 на веб-сайті НПУ було розміщено 350 публікацій в розділі **«Новини»** (за категоріями «Новини Палати», «Новини відділень», «Новини міжнародного нотаріату»). У цих матеріалах оперативно висвітлювалася поточна діяльність НПУ, здійснювалось інформування громадськості про основні напрями розвитку нотаріату в Україні, публікувались корисні відомості для нотаріусів тощо.

Для регіональних новин на веб-сайті НПУ виділено окремий розділ – **«Новини відділень»**, у якому публікується інформація про проведення заходів, які відбуваються на місцях та організуються відділеннями НПУ: семінари, круглі столи та інші заходи з підвищення професійного рівня, важливі події в житті відповідних нотаріальних громад, участь в професійних заходах, виступи в медіа тощо.

Також на сайті НПУ публікувалися анонси в розділі **«Події»**: повідомлення щодо проведення заходів з підвищення професійного рівня нотаріусів, засідань Ради та комісій НПУ, круглих столів, прес-конференцій тощо. Для відповідних заходів організувалась спеціальна онлайн-реєстрація на сайті НПУ та здійснювався контроль за нею.

Окрім того, протягом року за необхідності оновлювалася інформація щодо засад діяльності НПУ, складу Ради та комісій НПУ, контактів відділень НПУ, реквізитів для сплати членських внесків тощо.

Розділ **«Документи»** був систематизований для зручнішого користування відвідувачами сайту та наповнювався протягом року.

У червні 2019 року на сайті було створено новий розділ **«Нотаріат для людей»**, де систематизовано публікуються матеріали щодо нотаріальної діяльності, корисні громадянам, зокрема в рамках проекту НПУ «Нотаріат обличчям до людей».

У квітні 2019 року на сайті НПУ створено (у співпраці з сектором інформаційних технологій Апарату НПУ) сайт електронного журналу «Нотаріат України» <https://journal.npu.org.ua/> – з метою зручного ознайомлення читачів із основними матеріалами кожного випуску журналу, комфортного доступу до архіву журналу, та загалом, поліпшення іміджу нотаріату України.

2.2. Розробка та розповсюдження матеріалів у форматі інфографіки

У 2019 році Прес-службою продовжувалось створення інформаційних матеріалів у форматі інфографіки – графічної візуалізації даних з метою поліпшення донесення інформації до нотаріальної спільноти, представників влади, громадськості. Завдяки такому формату вдалося привернути увагу широкого кола осіб до проблем реформування нотаріату, чітко та зрозуміло презентувати позицію НПУ.

Надзвичайно важливу роль такі матеріали відіграли під час проведення акції протесту нотаріусів; донесення законотворчих реформаторських пропозицій НПУ до народних депутатів, урядовців; задля реалізації проекту НПУ «Нотаріат обличчям до людей» тощо. Інфографіки виготовлялися як для розповсюдження в мережі Інтернет, так і роздруковувалися для поширення безпосередньо серед народних депутатів України, представників асоціацій тощо.

Зокрема, були розроблені наступні **інфографіки**:

- Нотаріат проти корупції та рейдерства;
- «Ні» корупційній переєкзаменації;
- Чому додатковий іспит для нотаріусів несе загрозу корупції;
- Види рейдерства в державних реєстрах;
- Стратегічний план НПУ щодо подолання рейдерства у сфері держреєстрації;
- Аналіз роботи Експертно-правової комісії при НПУ;
- Статистика звернень НПУ до Міністерства юстиції;
- Збір коштів для купівлі нотаріусами обладнання в «Охматдит»;

- Саморегулювання нотаріату – етапи та переваги;
- DGTL-NotarUA: етапи реформування;
- Нотаріальне посвідчення довіреності (електронна довіреність);
- Засвідчення справжності підпису на заяві про виїзд дитини (можливість отримання електронного файлу);
- Законопроект про реформування нотаріальної діяльності;
- Реформа нотаріату – вигода для людей.

В рамках проекту «**Нотаріат обличчям до людей**», розпочинаючи із травня 2019 року, розроблено наступні просвітницькі інфографіки для громадян (такі матеріали нотаріуси мали змогу роздрукувати та розмістити у себе в офісах для інформування відвідувачів):

- Виїзд дитини за кордон;
- Шлюбний договір;
- Як отримати спадщину;
- Засвідчення вірності перекладу;
- Аліментний договір;
- Довіреність.

Даний проект виявився успішним та популярним, тому його вирішено продовжити і в 2020 році.

Загалом, візуально-інформаційні матеріали НПУ постійно вдосконалюються та виводяться на якісно вищий рівень.

2.3. Соціальні мережі

Прес-службою здійснювалось наповнення усіх офіційних сторінок НПУ в соціальних мережах – з метою вдосконалення комунікаційних інструментів, розширення можливостей інформування як нотаріусів, так і громадськості про події у сфері нотаріату та професійного самоврядування.

Найбільше уваги надавалось функціонуванню офіційної сторінки «Нотаріальна палата України» в соціальній мережі **Facebook**, яка наразі є найпопулярнішою соцмережею в Україні, зокрема серед нашої цільової аудиторії.

Прес-службою постійно здійснювалось наповнення відновленої сторінки контентом різноманітного характеру. Враховуючи тренди та тенденції

розвитку Facebook, в 2019 році значна увага була надана не лише офіційному, а й неформальному, «розважальному» контенту.

Відбулося збільшення лояльності до НПУ як нотаріусів, так і інших користувачів соцмережі. Аудиторія підписників суттєво розширилась кількісно та якісно: сторінку НПУ читають не лише нотаріуси, а й інші правники, журналісти, громадськість. Кількість підписників збільшилась із 3137 осіб на початку 2019 року до **6440** осіб наприкінці 2019 року, тобто вдвічі. Окрім того, суттєво збільшилось охоплення аудиторії публікаціями.

Спеціально для Facebook Прес-службою було ініційовано та реалізовано низку проектів, зокрема:

- продовження проекту «Цитати»;
- серія ілюстрацій до Дня Валентина («Love is...» в контексті нотаріату);
- «Нотаріальний гороскоп»;
- «Топ книг про нотаріусів»;
- флешмоб «Нотаріус у вишиванці» з розіграшем призу;
- флешмоб до Дня матері «Моя мама нотаріус»;
- флешмоб до Дня нотаріату «Чому я люблю нотаріат»;
- низка жартівливих зображень («мемів») на тему нотаріату.

Окрім того, увага була надана якісному адмініструванню закритої Facebook-групи «Офіційна група Нотаріальна палата України», аудиторія якої також суттєво зросла.

Створено окрему сторінку на Facebook «Журнал Нотаріат України» - для розповсюдження матеріалів з журналу.

Також забезпечувалось функціонування каналу НПУ в месенджері **Telegram**, який дозволяє усім бажаючим оперативно дізнаватися новини нотаріату.

Розвивався і аккаунт НПУ в соцмережі **Instagram**, що орієнтований переважно на візуальне сприйняття інформації та створення сучасного іміджу НПУ й нотаріусів, популяризацію активу нотаріального самоврядування.

Окрім того, новини нотаріальної спільноти публікувалися на аккаунті НПУ в соцмережі **Twitter**, також здійснювалось наповнення каналу НПУ на ресурсі **YouTube**, завантажувалися поточні відеоматеріали.

2.4. Підготовка та висвітлення заходів, організованих НПУ

Прес-службою у 2019 році здійснено інформаційне супроводження та надана допомога іншим відділам Апарату НПУ в підготовці різноманітних заходів, які організовувались НПУ (конференцій, круглих столів, прес-конференцій, заходів з підвищення професійного рівня нотаріусів тощо).

Зокрема, були проведені такі **заходи НПУ**:

- прес-конференція «Законопроект № 8121 – захист від аграрного рейдерства» 06.02.2019;
- мирна акція протесту нотаріусів під стінами Кабінету Міністрів України 25.02.2019;
- підписання Меморандуму про співпрацю НПУ та АПУ 26.02.2019;
- навчальний візит до НПУ студентів юридичного факультету Чернівецького національного університету, підписання Меморандуму про співпрацю 01.03.2019;
- підписання Меморандуму про співробітництво НПУ та ГО «Бізнес-Варта» 02.04.2019;
- серія робочих зустрічей президента НПУ із державними нотаріусами та керівництвом ДНК – квітень 2019;
- серія заходів із підвищення професійного рівня нотаріусів, що проводилися у співпраці з АПУ, зі спікерами-адвокатами, у різних містах – літо 2019;
- круглий стіл «Справжній Антирейд» та презентація Стратегічного плану НПУ з подолання рейдерства 26.06.2019;
- Ukrainian Notary Games – мультидисциплінарні міжнародні спортивні змагання нотаріусів 05.09.2019;
- Міжнародна конференція «Реформування нотаріату за стандартами ЄС: саморегулювання, Е-нотаріат» 10.12.2019;
- серія зустрічей представників НПУ із експертами щодо впровадження Е-нотаріату – протягом 2019;
- робочі зустрічі президента НПУ із народними депутатами, керівництвом громадських та професійних організацій, міжнародними партнерами тощо – протягом 2019 року;
- «Дім НПУ»: допомога у підготовці запису відеороликів, написанні текстів, оприлюднення інформації – грудень 2019.

За результатами проведення заходів, організованих НПУ, Прес-службою публікувалися новини на сайті НПУ та в соцмережах, готувалися прес-релізи задля інформування ЗМІ шляхом розсилки інформації.

Також здійснювалась підготовка і публікація інформаційних повідомлень, фотоматеріалів за результатами засідань Ради, комісій НПУ, заходів відділень НПУ, зборів нотаріусів тощо.

Для заходів НПУ розроблялися також ілюстративні матеріали, макети банерів, презентації спікерів, проекти виступів, роздаткові матеріали, листи, звернення, промови, програми, слайди тощо.

Також Прес-служба здійснювала інформаційне супроводження та брала участь у реалізації **соціальних проектів НПУ**:

- «Нотаріат обличчям до людей»: розробка інфографік щодо нотаріальних дій, нового розділу на сайті НПУ, публікація новин тощо;
- «Нотаріат обличчям до села» - інформування про перебіг проекту в регіонах;
- збір коштів на допомогу воїнам АТО – весна 2019;
- «Рятуємо життя дітям»: акція щодо здачі крові нотаріусами – квітень 2019;
- збір коштів нотаріусами та купівля обладнання для дитячої лікарні «ОХМАТДИТ» – весна-літо 2019;
- Антикорупційна гаряча лінія, на яку нотаріуси та інші особи можуть повідомити про корупційні правопорушення.

2.5. Інформаційне супроводження участі представників НПУ в професійних заходах

У 2019 році Прес-службою здійснено інформаційне супроводження участі президента, віце-президентів, членів Ради НПУ та нотаріусів в різноманітних заходах, зокрема:

- участь президента НПУ у Громадському форумі, присвяченому аграрними розпискам 23.01.2019;
- участь члена Ради НПУ Наталії Козаєвої в міжнародному форумі «Захист персональних даних у сфері цифрової економіки» 28.01.2019;
- участь Першого віце-президента НПУ Ольги Оніщук в засіданні робочої групи стосовно допрацювання антирейдерського законопроекту № 8121

28.01.2019;

- участь президента НПУ в першому засіданні Донбаської регіональної ради реформування правосуддя 08.02.2019;
- виступ в якості лекторів віце-президента НПУ Олени Кирилюк та члена Ради НПУ Дмитра Кирилюка на юридичних факультетах Національного університету біоресурсів та Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка – лютий 2019;
- участь Володимира Марченка та Олени Кирилюк у круглому столі «Е-нотаріат» 03.04.2019;
- участь Ольги Оніщук в конференції «Бізнес і конфлікти 2019» 11.04.2019;
- виступ в якості спікерів Наталії Козаєвої та Дмитра Кирилюка на навчанні ріелторів 23.04.2019;
- виступ нотаріуса Вікторії Голобородько (м. Чернівці) в рамках співпраці з ЧНУ на II Всеукраїнському форумі «Права людини та публічне врядування» 15.05.2019;
- участь Володимира Марченка та нотаріусів в робочій групі Міністерства юстиції по вдосконаленню законодавства 21.05.2019;
- участь Ольги Оніщук та Марії Шапченко в засіданні Комітету Асоціації адвокатів України зі спадкового права 22.05.2019;
- лекція Олени Кирилюк основ правознавства для учнів «Гімназії А+» до Дня захисту дітей 01.06.2019;
- виступ юрисконсульта НПУ на Міжнародній історико-правовій конференції (м. Умань) ід доповіддю щодо історії нотаріату України 07.06.2019;
- участь Ольги Оніщук в круглому столі на тему «Право власності як основа інвестиційної привабливості України» 21.06.2019;
- участь представників НПУ в форумі «Бізнес проти знищення держави. Аналіз проблем. Висновки. План дій» 10.07.2019;
- участь президента НПУ у візиті Президента України Володимира Зеленського до села Путрівка Київської області, де виявлено незаконну діяльність комунального реєстратора 16.07.2019;
- підписання Меморандуму про співпрацю з Національною асоціацією адвокатів України у сфері сімейного права 18.07.2019;
- участь Володимира Марченка в семінарі, організованому представництвом Світового банку в Україні, щодо опитування з питань правосуддя 18.07.2019;
- виступ спікерами Олени Кирилюк та нотаріуса Ірина Петрової на круглому столі, організованому Комітетом ААУ з сімейного права на тему «Переваги

- аліментного договору» 13.09.2019;
- лекція Першого віце-президента НПУ Ольги Оніщук в Legal High School «Робота з державними реєстрами: як захистити своє майно і не втратити контроль над бізнесом» 12.09.2019;
 - участь представників НПУ в конференції «Антикорупційний порядок денний для уряду та громадськості» 26.09.2019;
 - виступ Володимира Марченка на круглому столі «Рейдерство – звичне явище української економіки» 19.09.2019;
 - участь голови відділення НПУ в Львівській області, члена Ради НПУ Юрія Пилипенка в якості доповідача на IV Західному форумі з корпоративного права 27.09.2019;
 - участь представників НПУ у засіданні робочої групи з питань розгляду законопроектів № 2047 та 2047-1 про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ліквідації корупційної схеми у сфері реєстрації інформації зі звітів про оцінку об'єктів нерухомості 07.10.2019;
 - виступ голови відділення НПУ в м. Києві, голови комісії НПУ з питань протидії кіберзлочинності Наталії Козаєвої на Legal Cybersecurity Forum 02.10.2019;
 - виступ голови відділення НПУ в м. Києві, голови комісії НПУ з питань протидії кіберзлочинності Наталії Козаєвої на PKI Forum UA щодо кібергігієни 03.10.2019;
 - участь президента НПУ в урочистому прийомі з нагоди відкриття Року Права, організованому Асоціацією правників України 08.10.2019;
 - участь віце-президента НПУ Олени Кирилюк та члена Ради НПУ Юрія Бадахова в круглому столі «Протидія рейдерству. Нові завдання, нові виклики для держави» 10.10.2019;
 - участь представників НПУ Володимира Марченка, Олени Кирилюк, Інни Бернацької в IV Аграрній юридичній конференції 28.10.2019;
 - виступ члена Ради НПУ Дмитра Кирилюка на II Legal Real Estate Forum 30.10.2019;
 - засідання робочої групи НПУ та ДП «НАІС» з метою зробити роботу нотаріуса-реєстратора більш ефективною 17.11.2019;
 - виступ голови відділення НПУ в Харківській області Олени Самощенко у круглому столі «Етика правника», організованому Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого 22.11.2019;
 - робоча зустріч представників Міністерства юстиції України, НПУ, Федеральної нотаріальної палати Німеччини та Німецького Фонду

міжнародного правового співробітництва 09.12.2019;

– робоча зустріч із представниками НПУ в Міністерстві юстиції України 17.12.2019;

– участь представників НПУ у відкритті Офісу протидії рейдерству 18.12.2019;

– участь президента НПУ в нагородження переможців конкурсу «Молодий правник року» Координаційної Ради молодих юристів при Міністерстві юстиції України 19.12.2019;

– участь президента НПУ в засіданнях Правління Асоціації правників України та інших заходах АПУ;

– участь представників НПУ в засіданнях регіональних рад з питань реформування правосуддя.

2.6. Співпраця із засобами масової інформації

Прес-службою протягом 2019 року організовувалося та супроводжувалося надання інтерв'ю, коментарів, здійснення публікацій статей керівництва НПУ, членів Ради НПУ в засобах масової інформації, в тому числі юридичних. У програмах на телебаченні та радіоефірах висвітлювалися актуальні питання нотаріальної практики, надавалися фахові коментарі та роз'яснення. Здійснювалося систематичні розсилки новин НПУ.

Особливо важливою співпраця зі ЗМІ була в рамках проведення **акції мирного протесту нотаріусів 25 лютого 2019 року** та суміжних інформаційних кампаній щодо недопустимості рейдерства та корупції. Публікувалися статті, коментарі, інтерв'ю, інформаційні матеріали на основі повідомлень Прес-служби НПУ.

У 2019 році варто виділити такі важливі **публікації**:

– численні публікації в ЗМІ щодо акції протесту нотаріусів;

– «Топ-5 найважливіших змін, необхідних нотаріату України» - стаття президента НПУ Володимира Марченка, ЮРЛІГА;

– інтерв'ю з президентом НПУ Володимиром Марченком, «Бюлетень Мін'юсту України»;

– інтерв'ю президента НПУ Володимира Марченка, «Юридична газета»;

– стаття голови відділення НПУ в м. Києві, члена Ради НПУ Наталії Козаєвої про шляхи розвитку українського нотаріату в порівнянні з іншими

- європейськими країнами, «Юридична газета»;
- блог президента НПУ «Фактор корупції, або Чому додатковий іспит для нотаріусів – це проблема усіх громадян», ЮРЛІГА;
 - інтерв'ю Першого віце-президента НПУ Ольги Оніщук про захист держреєстрів та майна від рейдерства, «Юридична газета»;
 - блог президента НПУ Володимира Марченка «Нотаріат майбутнього: нові часи – нові правила», ЮРЛІГА;
 - стаття голови відділення НПУ в Рівненській області, члена Ради НПУ Інни Бернацької «Гра в рулетку» для інвестора, або ризику купівлі корпоративних прав агрофірм», «Юридична газета»;
 - інтерв'ю віце-президента НПУ Олени Кирилюк та члена Ради НПУ Дмитра Кирилюка, «Юридична газета»;
 - стаття члена Ради НПУ, голови Комісії НПУ з питань запобігання та протидії кіберзлочинності Наталії Козаєвої «Справа техніки. Як нотаріусам блокують доступ до держреєстрів за формальні помилки», «Закон і бізнес»;
 - інтерв'ю віце-президента НПУ Олени Кирилюк, «Юридична газета»;
 - інтерв'ю президента НПУ Володимира Марченка «Нотаріальна спільнота виступає проти підриву стабільності цивільно-правового обігу в державі», ЮРЛІГА.

Протягом року Прес-службою здійснювалось налагодження та підтримка контактів з редакціями ЗМІ, інформаційних агентств, зокрема, із професійними юридичними виданнями.

З метою запобігання негативного впливу на імідж нотаріату Прес-службою здійснювалась реакція на публікації в ЗМІ: спілкування з редакціями та підготовка письмових звернень щодо зміни в публікаціях фраз, які є неправдивими, дискредитують професію нотаріуса.

2.7. Підготовка та випуск журналу «Нотаріат України»

НПУ 4 рази на рік випускає журнал «Нотаріат України» (свідоцтво про державну реєстрацію KB 20060-9860P від 05.07.2013, ISSN 2310-2330) – всеукраїнське періодичне професійне видання, у якому висвітлюється діяльність НПУ та відділень, піднімаються актуальні проблеми нотаріату, самоврядування нотаріусів, публікуються інформаційно-аналітичні та довідкові матеріали. Журнал безкоштовно доступний в електронній версії.

За звітний період згідно встановленого графіку виходу (щоквартально) було здійснено підготовку та випуск чотирьох номерів журналу «Нотаріат України». Електронні версії журналу було розміщено на сайті НПУ. Окрім цього, в якості роздаткового матеріалу здійснювався друк певної кількості примірників журналу з нагоди професійних заходів (засідань Ради тощо) та для презентації діяльності НПУ під час зустрічей із представниками влади, громадських організацій, міжнародних партнерів.

У 2019 році змінено дизайн журналу, поліпшилася кількість та якість контенту, додано нові рубрики, акцент зроблено на матеріалах про особистості.

Окрім того, для журналу створено власний веб-сайт <http://journal.npu.org.ua/> а також окрему сторінку на Facebook – з метою ознайомлення читачів із основними матеріалами кожного випуску, комфортного доступу до архіву журналу, формування в суспільстві позитивного образу нотаріуса як сучасного, високопрофесійного та незалежного фахівця.

2.8. Різне

Прес-службою в режимі телефонного спілкування, у соціальних мережах та по електронній пошті систематично надавалися відповіді на питання нотаріусів – щодо діяльності НПУ та її органів, функціонування веб-сайту НПУ та офіційних сторінок, підключення до Реєстру територіальної громади Києва тощо.

В ході виконання спільних завдань Прес-служба успішно співпрацювала із іншими відділами та працівниками Апарату НПУ:

– відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи – щодо розміщення матеріалів «Нотаріальної платформи» та інформування нотаріусів, підготовки матеріалів до журналу «Нотаріат України» в рамках роботи «Гарячої лінії», підготовки листів та звернень від імені НПУ до органів влади тощо;

– юрисконсультом – щодо спільної розробки інфографік в рамках проекту «Нотаріат обличчям до людей», реалізації проектів щодо захисту професійних прав нотаріусів, підготовки матеріалів до журналу «Нотаріат України»;

– спеціалістом з міжнародного співробітництва – щодо публікації інформації про участь представників НПУ в міжнародних заходах, підготовки заходів НПУ;

– бухгалтерією – щодо розміщення даних про заборгованість, наповнення розділу сайту НПУ «Членські внески», інформування нотаріусів, друку поліграфічної продукції;

– сектором інформаційних технологій – щодо вдосконалення сайту НПУ, підготовки відео- та фотоматеріалів, проведення онлайн-трансляцій, відеозапису заходів НПУ, роботи «Нотаріальної платформи», підключення нотаріусів до РТГК, реалізації низки інших завдань та проектів НПУ.

3. Фінансово-господарська діяльність

1. Фінансово-господарська діяльність НПУ за 2019 рік

1.1. Доходна частина НПУ та її відділень формується за рахунок надходжень членських внесків членів НПУ, благодійних внесків та відсотків банків.

Таблиця №1

Загальна сума надходжень від членських внесків, тис. грн.	26 593,8
В тому числі аванс, отриманий по членських внесках нотаріусів станом на 31.12.2019, тис. грн	3 089,2
Добровільні внески на цільове фінансування «Придбання приміщення», тис. грн.	628,7
Перераховано на рахунки відділенням НПУ (50% від загальної суми надходжень членських внесків) тис. грн	12 662,3
Відсотки банку, тис. грн.	152,9

1.2. Протягом року НПУ та її відділеннями в межах затвердженого кошторису на 2019 рік проводилися наступні витрати:

1.2.1. Поточні витрати на утримання апарату НПУ та відділень:

- на оренду приміщень та оплату комунальних послуг - 1 761,2 тис. грн.;
- на придбання основних засобів та нематеріальних активів: придбання оргтехніки, заміна морально та технічно застарілого обладнання, придбання ліцензійного програмного забезпечення, сайт відділення загальна - 702,1 тис. грн.;

- заробітна плата - 8 261,3 тис. грн.;

- нарахування на заробітну плату - 1 797,0 тис. грн.;

- інші витрати: послуги інтернету, послуги зв'язку, послуги аудиту, комплектуючі до ПК, обслуговування бух. програм, послуги охорони, купівля канцтоварів, інше - 815,7 тис. грн..

1.2.2. Витрати на виконання статутних завдань: членський внесок в МСЛН, проведення заходів з підвищення професійного рівня нотаріусів, спортивних змагань, представництво в судових органах за позовами з питань скасування нормативно-правових актів, які порушують професійні права нотаріусів України, підготовка правових висновків, відрядження та інше - 6 463,5 тис. грн.

**ВИКОНАННЯ КОШТОРИСУ НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ
2019 рік**

Таблиця №2

Показники, тис. грн.		ПЛАН	ФАКТ
	Дохідна частина:		
	Заборгованість по членських внесках станом на 1 січня 2019 року за 2013-2018 роки	5 631,5	
	Членські внески (6 571 нотаріусів)	25 384,4	26 593,8
	Відсотки банку та інше	108,0	152,9
	Благодійні внески (цільова програма)		628,7
	Всього надходжень 2019 рік	31 123,9	27 375,4
	За рахунок залишків станом на 1.01.2019 року	16 575,7	16 575,6
1	Всього надходжень:	47 699,6	43 951,0
	Витратна частина:		
	Оплата праці, договори ЦПХ, преміювання тощо	10 160,6	8 156,0
	Нарахування на заробітну плату	2 238,6	1 791,8
	Поточні витрати: оренда, комунальні послуги, купівля основних засобів, нематеріальних активів, комплектуючі до ПК, обслуговування бух. програм, послуги охорони, послуги інтернету, послуги зв'язку, канцтовари, тощо	8 411,1	3 263,9
	Всього: витрати на утримання апарату НПУ та відділень	20 810,3	13 211,7
	Витрати на виконання статутних завдань та на проведення заходів: наради, круглі столи, конференції та інші, аналітично-методичну роботу, нагородження, внесок МСЛН, відрядження, тощо	13 848,2	6 588,9
	Всього: на виконання статутних завдань	13 848,2	6 588,9
2	Всього витрат:	34 658,5	19 800,6
	Цільова програма НПУ та відділень (купівля офісу)	13 041,1	

Залишок на рахунку станом на 01.01.2020		24 150,4
--	--	----------

2. На виконання п. 8.5. Статуту Нотаріальної палати України інформація по укладених договорах на суму більше 50 тисяч грн

2.1. НПУ :

- Договір виконання робіт від 21.02.2019 на суму 182 341,00грн - виготовлення відео-твору «Ukrainian Notary Team»;
- Договір про надання послуг від 21.02.2019. на суму 122 500,00 грн (відповідно до плану заходів НПУ) організація та проведення тренувальних зборів та відбіркових змагань з футболу, баскетболу, тенісу, плавання та легкої атлетики 16-19.05.2019 року.;
- Договір про надання послуг від 04.02.2019. на суму 59 841,00 грн (відповідно до плану заходів НПУ) організація та проведення тренувальних зборів з футболу, баскетболу, тенісу 28-31.03.2019року.
- Договір про надання послуг з організації заходу «Ukrainian Notary Games» б/н від 23.07.2019 р. на суму 325 000,00 грн. (відповідно до плану заходів НПУ та рішення Ради НПУ від 16.05.2019);
- Договір про надання послуг кейтерінгу №05/12/2019 від 05.12.2019 на суму 57 896,40грн. (при проведенні Міжнародної конференції 10.12.2019р та засідання Ради НПУ 11.12.2019);
- Договір купівлі- продажу № від 22.07.2019 року на суму 129 998,00 грн. – фотографічного обладнання.

Для забезпечення впевненості в тому, що фінансова звітність не містить викривлення внаслідок шахрайства чи помилки укладені договори з ТОВ аудиторської фірмою «ФІНАНСОВИЙ КЛУБ»:

- про виконання завдання з аудиту за 2018 рік №10/А від 25.12.2018р. на суму 80 000,00грн.;
- про виконання завдання з аудиту за 2019 рік №13/А від 27.09.2019р. на суму 80 000,00 грн..

Для отримання впевненості в тому, що Звіт «Фактичне виконання кошторису доходів та витрат» у цілому не містить суттєві викривлення та помилки укладені договори з ТОВ Аудиторська фірма «ФІНАНСОВИЙ КЛУБ»:

- про виконання завдання з надання впевненості за 2018 рік - №2/знів від 08.01.2019р. на суму 51 200,00грн
- про виконання завдання з надання впевненості за 2019 рік - №12/знів від 27.09.2019р. на суму 51 200,00грн..

2.2. Відділення НПУ:

2.2.1. Відділення НПУ у Вінницькій обл.:

Для проведення заходів щодо підвищення професійного рівня нотаріусів:

- Договір про надання консультаційних послуг №0522/19 від 22.05.2019р. на суму 51 494,00грн.,

- Договір про надання консультаційних послуг №0812/19 від 12.08.2019р. на суму 53 406,00грн.;

2.2.2. Відділення НПУ у Дніпропетровській обл.:

- Договір про надання консультаційних послуг №2502/19 від 30.01.2019р. вартістю 74 557,00грн. – проведення семінару для нотаріусів;

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № 160501 від 10.06.2019р. на суму 166 000,00грн.;

2.2.3. Відділення НПУ у Донецькій обл.:

- Договір надання послуг з організації обслуговування заходу у форматі круглого столу №21/8-2019 від 21.08.2019 на суму 52 117,00 грн.;

2.2.4. Відділення НПУ у Запорізькій обл.:

- Договір про надання інформаційно-консультаційні послуги б/н від 24.06.2019 р. на суму 58 000,00 грн. – проведення семінару для нотаріусів,

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № 05/07 від 05.07.2019р. на суму 96 200,00 грн.,

2.2.5. Відділення НПУ у м. Київ:

- Договір про надання послуг №Ф-24/07-19 від 24.07.2019 з організації та забезпечення проведення круглого столу та святкування дня нотаріату №Ф-24/07-19 від 24.07.2019 на суму 54 500,00 грн.;

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» б/н від 05.07.2019 на суму 57 930,00 грн.,

2.2.6. Відділення НПУ у Київській області:

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» б/н від 16.05.2019 на суму 99 000,00 грн.,

2.2.7. Відділення НПУ у Львівській області:

- Угода на проведення заходів №221219 від 22.12.2019р. проведення загальних зборів на суму 56 650,00 грн.,

2.2.8. Відділення НПУ у Одеській обл.:

- Договір про надання інформаційно-консультаційні послуги б/н від 24.05.2019 р. на суму 98 000,00 грн. – проведені тематичні короткострокові семінари на протязі 3 днів з 30 травня по 01 червня 2019р.,

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № б/н від 09.07.2019р. на суму 52 712,00 грн.,

2.2.9. Відділення НПУ у Тернопільській обл.:

- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № б/н від 16.05.2019р. на суму 61 600,00 грн.,
2.2.10. Відділення НПУ у Харківській обл.:
- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № б/н від 17.07.2019р. на суму 66 000,00 грн.,
2.2.11. Відділення НПУ у Чернігівській обл.:
- Договір про надання послуг про влаштуванню та організації заходу «Ukrainian Notary Games-2019» № б/н від 04.07.2019р. на суму 88 000,00 грн.,
- Договір про надання послуг б/н від 15.04.2019р. послуги з організації та проведення тренувальних зборів 18-19.05.2019р на суму 71 280,00 грн.
2.2.12. Відділення НПУ у Чернівецькій області:
- Договір про надання послуг б/н від 03.09.2019р. оренда конференц-залу та обслуговування загальних зборів нотаріусів на суму 56 650,00 грн.

3. Заборгованість нотаріусів по членських внесках

Таблиця № 3

Відділення	станом на 01.01.2019		станом на 31.12.2019	
	кіль- ть	сума	кіль- ть	сума
Відділення НПУ в Вінницькій обл.	59	22 225,42	37	16 881,75
Відділення НПУ в Волинській обл.	49	39 956,07	44	24 135,15
Відділення НПУ в Дніпропетровській обл.	289	659 676,30	250	578 358,44
Відділення НПУ в Донецькій обл.	137	173 733,26	43	24 505,48
Відділення НПУ в Житомирській обл.	71	173 478,90	31	34 987,91
Відділення НПУ в Закарпатській обл.	131	281 603,52	125	226 222,07
Відділення НПУ в Запорізькій обл.	65	46 838,90	57	24 844,81
Відділення НПУ в Івано-Франківській обл.	61	160 107,21	6	25 952,18
Відділення НПУ в Київській обл.	62	118 919,12	87	64 306,12
Відділення НПУ в Кіровоградській обл.	45	19 350,29	39	19 586,63
Відділення НПУ в Луганській обл.	55	209 614,11	49	202 557,46
Відділення НПУ в Львівській обл.	205	495 786,00	226	587 023,65
Відділення НПУ в Миколаївській обл.	91	156 234,61	73	70 775,58
Відділення НПУ в Одеській обл.	162	131 862,12	32	13 045,28

Відділення НПУ в Полтавській обл.	71	52 948,88	44	25 963,59
Відділення НПУ в Рівненській обл.	55	90 425,10	50	29 256,40
Відділення НПУ в Сумській обл.	29	11 159,20	19	6 260,60
Відділення НПУ в Тернопільській обл.	53	37 790,36	51	21 923,05
Відділення НПУ в Харківській обл.	266	366 009,76	172	168 431,07
Відділення НПУ в Херсонській обл.	42	22 731,46	43	16 717,70
Відділення НПУ в Хмельницькій обл.	69	70 830,53	58	67 070,68
Відділення НПУ в Черкаській обл.	23	12 325,47	16	6 022,61
Відділення НПУ в Чернівецькій обл.	23	11 453,48	28	9 739,40
Відділення НПУ в Чернігівській обл.	70	107 009,42	72	70 515,53
Київ місто	793	2 159 357,32	719	2 070 589,25
Разом		5 631 426,81		4 405 672,39

Слід відмітити, що протягом звітної періоду заборгованість по членських внесках була зменшена на 1 225,75 тис. грн, в тому числі за рахунок часткового її погашення за 2014-2018 р.р. та списання безнадійної заборгованості на суму 825,8 тисяч гривень за рішенням Ради НПУ у 2019 році.

За звітний період відділ «Бухгалтерського обліку та фінансової звітності» обробив понад 7200 заявок щодо заборгованості по членських внесках, щомісячно надавалися консультації та роз'яснення з питань ведення бухгалтерської документації, готувалися інформаційні листи з питань застосування бухгалтерського та податкового обліку та інше.